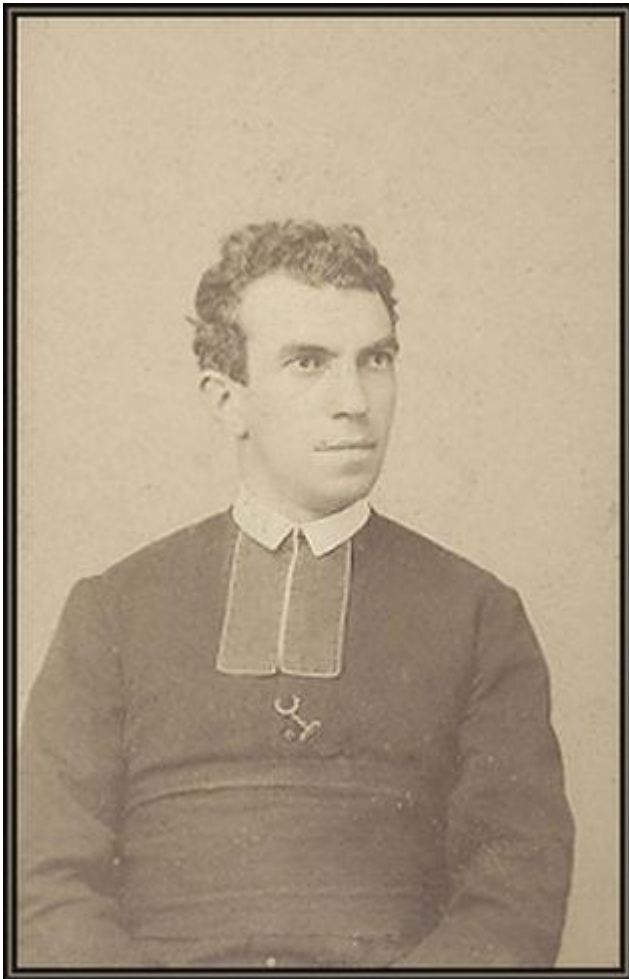

PRIESTER, SOCIAAL WERKER EN VLAMING

Jan Huydts (1857-1943) was van 1893 tot 1936 priester in Berbroek. In die 44 jaar betekende hij heel veel voor Berbroek. Hij stond aan de wieg van tal van verenigingen, bouwde de kapel van O.L. Vrouw Bijstand en een gedeelte van de huidige Vrije School. Pastoor Huydts, die een hevige verdediger was van de Vlaamse strijd, was een sociaal bewogen priester. Hij was tot ver buiten Berbroek gekend en geliefd als sociaal werker. Pastoor Huydts was de vriend van de Limburgse boeren en de arbeidersklasse.

Over het leven van priester Jan Huydts werd niet heel veel teruggevonden. De man heeft ongetwijfeld een groot archief nagelaten, maar dit werd nog niet teruggevonden. De informatie uit dit artikel is vooral gebaseerd op krantenartikels.

Pieter Jan Hendrik Huydts werd geboren in Bree op 6 augustus 1857, als zoon van Pieter Hubert Huydts, slachter van beroep en Anna Maria Cornelia Drieskens, huishoudster. Hij liep lagere school in de gepatroneerde gemeenteschool van Bree. Verder studeren deed hij in St.-Roch, om daarna wijsbegeerte en Godgeleerdheid te studeren aan de seminaries van Sint-Truiden en Luik. Op 2 juni 1882 werd Jan Huydts in Luik priester gewijd. Zijn loopbaan als priester startte hij in 1882 in Wijshagen waar hij dienstdoend pastoor werd. Hij gaf in die periode ook les aan het Sint-Michielscollege van Bree. In 1883 werd hij benoemd tot kapelaan in Zonhoven waar hij drie jaar verbleef, om van 1886 tot 1893 kapelaan te worden in Sint Martens-Voeren.

Jan Huydts 44 jaar pastoor in Berbroek

In januari 1893 kwam Jan Huydts naar Berbroek, waar hij 44 jaar pastoor bleef tot oktober 1936. Zijn ouders kwamen in december 1893 bij hem wonen op de pastorie. Zijn moeder Anna Drieskens overleed op 29 september 1908 in Berbroek, net als zijn vader Pieter Huydts die op 9 mei 1910 stierf. Ze zijn beiden begraven op het oude kerkhof.

Pastoor Jan Huydts stond aan de wieg van verschillende verenigingen in Berbroek. Zo was hij medeoprichter of -stichter van de boerengilde Sint-Isidorus in 1895, de boerinnengilde in het voorjaar 1913, de fanfare Sint-Jan in 1896, het zangkoor, het jeugdtoneel in 1920 en de coöperatieve melkerij Sint-Jan.

Pastoor Huydts was ook de bouwheer van de kapel van O.L. Vrouw Bijstand (1907) en een gedeelte van de huidige Vrije School (twee klaslokalen en een parochiezaal, die nu omgebouwd is tot klaslokalen). In 1916 kocht hij het huidige parochiehuus met de bedoeling er een klooster op te richten om het onderwijs in Berbroek te ondersteunen. Hij vond geen kloosterorde bereid om een onderafdeling van hun orde te laten starten in Berbroek waarna de gebouwen terug verkocht werden. Zijn opvolger, pastoor Germis, slaagde wel in het opzet. In 1938 kwamen de zusters van De Christelijke Scholen van Vorselaar naar Berbroek.

Priester Huydts als sociaal werker

Pastoor Huydts was een sociaal bewogen priester, die ver buiten Berbroek gekend en geliefd was als sociaal werker. Hij was de vriend van de Limburgse boeren en de arbeidersklasse. In 1895 was hij medestichter van de veeherverzekering tegen sterfte van het vee in Limburg en in 1901 van de herverzekering tegen sterfte van landbouwpaarden. Hij deed samen met E.H. Eyckens de ronde van Limburg om in alle dorpen de boerengilden en veeherverzekeringen te stichten. Nog in 1895 richtte hij in Berbroek de plaatselijke boerengilde met Raiffeisenkas en de veeherverzekering op. Vanaf 1903 was hij tot aan zijn dood voorzitter van de veeherverzekering van Limburg.

Jan Huydts, medeoprichter ambachtschool te Zelem

In 1919 wilden een aantal katholieke notabelen van het voormalige klooster Sint-Jansberg in Zelem een domein maken dat dienstbaar zou zijn voor de beroepsopleiding en de opvoeding van de volksjeugd. Om dit te realiseren werd een comité opgericht met als leden monseigneur Broekx, de toenmalige burgemeester van Zelem, volksvertegenwoordiger Jan Ramaekers, de pastoor van Berbroek en Hendrik Jacobs, ontvanger van de gemeente Zelem. Met steun van het provinciebestuur werd in 1919 het domein aangekocht en in 1920 werd het klooster herbouwd en werd de ambachtschool en internaat voor Limburgse weesjongens geopend. In 1928 werd de school gesloten nadat een weesjongen door een andere jongen om het leven werd gebracht.

Jan Huydts, bewust Vlaming

Uit krantenartikelen leren we dat Jan Huydts in de naoorlogse periode van de grote oorlog (1914-1918) een hevig verdediger was van de Vlaamse strijd.

We citeren uit 'Het Algemeen Belang' van 4 juni 1932, een artikel over de viering van zijn gouden priesterjubileum: *"In de sociale werken stond hij van de eerste uur af; van de Limburgsche politiek heeft hij alles meegemaakt en er flink zijn man gestaan: en wellicht het meest van al de ouderen, is hij meegegaan, in de eerste rangen, wanneer de Vlaamse strijd, na den oorlog, eens eindelijk ernstig werd en tot tastbare resultaten wilde komen. Menige oude vriendschap uit de sociale werking van voor den oorlog heeft hij toen opgeofferd aan zijn Vlaamsch ideaal en zijn Vlaamse overtuiging."*

Grafsteen herenigd met calvarieberg

In 1936 ging Jan Huydts op rust als pastoor, maar als sociaal werker bleef hij actief tot zijn laatste levensjaren. Hij kon rekenen op veel respect en aanzien van de Berbroekse parochianen. Vanaf 2 oktober 1936 woonde hij in de Hasseltsestraat 79 in Herk-de-Stad. Op 26 augustus 1939 verhuisde hij naar de Salvatorkliniek in Hasselt, waar hij overleed op 14 mei 1943. Pastoor Huydts werd aan de voet van de calvarieberg op het kerkhof van Berbroek begraven. In 2010 noemde het toenmalige stadsbestuur het heringerichte kerkhofplein naar Jan Huydts. In 2013 plaatste het huidige stadsbestuur samen met de restauratie van de beelden op de calvarieberg de grafsteen terug op het graf van pastoor Jan Huydts.

Paul Vanwetswinkel, <http://paulvanwetswinke0.wix.com/berbroeks-verleden#!untitled/c1pwt>. Wie meer informatie heeft over Jan Huydts mag altijd contact opnemen met Paul Vanwetswinkel.

**Leden van de hoofdraad van de Belgische Boerenbond , circa 1925
2de rij - 6de vanaf links : Pastoor Huydts**

Verzameling: Kadoc Leuven

Foto genomen in Sint Franciscushof, Minderbroederstraat te Leuven

†
TER NAGEDACHTENIS
van den

Zeer Eerw. Heer Jan HUYDTS

EERE-PASTOOR VAN BERBROEK

Voorzitter van de Veeherverzekering van Limburg
Lid van den Bondsraad van den Belgischen Boerenbond
Lid van de Landbouwkamer van Limburg
Ridder in de Leopoldsorde

Geboren te Bree den 6 Augustus 1857
Priester gewijd in 1882
Kapelaan te St-Maartensvoeren en te Zonhoven
Pastoor te Berbroek van 1892 tot 1936
zachtjes ontslapen in de Salvatoriekliniek
te Hasselt den 14 Mei 1943

Hoe gelukkig is hij, die 't stervensuur langzaam ziet
aanbreken en zich op een zoo heilige wijze daartoe
heeft voorbereid. (H. Fr. v. S.)

Oprecht voorbeeld van werkzaamheid en zielenijver,
heeft hij geen andere eer gezocht dan die van Jezus'
H. Kruis.

O kon zijn kerk en konden 't hoëv' en veld,
hoe zouden ze als getuigen 't leven loven
van dezen priester. God, die hem looft hierboven
zal 't eenmaal zelf, wanneer Hij 't oordeel velt.

Eerw. Confraters, gedenkt mij in uwe H.H. Offeran-
den en gebeden, en vooral gij, dierbare oud-parochianen
bidt voor mij. Nu ik rust te midden van U, zal ik in
den Hemel voor U allen ten beste spreken.

Mijn Jezus, barmhartigheid! (300 d. aff.)

Brussel, Herk-de-Stad.

O GOEDE EN ALLERBARMHARTIGSTE JEZUS
aenzie mij hier voor uwe voeten nedergeknield. Ik bid
en smeeek U uit het vurigste mijner ziel van in mijn
hart levendige gevoelens van Geloof, Hoop en Liefde
te printen alsook een waar leedwezen over mijne
zonden en het vast voornemen van mij te beteren.
terzelfdertijd aanschouw ik in mijn eigen met diepe
aandoening en groote droefheid Uwe vijf wonden,
terwijl ik voor mijne oogen houde, o goede Jezus
hetgeen U reeds de profeet David van U zeiven deed
zeggen: « Zij hebben mijne handen en voeten door-
boord en al mijne beenderen geteld. »

Valle a'nal

C. F. Brussel

S. 250 N. 13

